

BIKAS

FOCUS OP NEPAL

Tijdschrift voor ontwikkelingssamenwerking in Nepal
Driemaandelijks tijdschrift van BIKAS Association v.z.w.
Vol.30, n°2 – april / mei / juni 2019
Afgiftekantoor GENT-X Erkenning : P206908

*De grote verwezenlijkingen ontstaan uit de som van
dagelijkse inspanningen.*
(Albert Schweitzer)

FAMILIE PLANNING IN NEPAL

In 2017 verbond de Nepalese regering zich ertoe om het budget voor familieplanning ieder jaar met zeven procent te laten stijgen tot 2020. Zij willen in die periode één miljoen mensen extra bereiken met als doel 71 procent van de bevolking te informeren, vooral adolescenten en jeugd. Daar de bevolkingspiramide voornamelijk

bestaat uit jongeren wordt het de komende jaren moeilijk om de aangroei van de bevolking te stoppen.

De vruchtbaarheidsgraad is wel aan het dalen. Van gemiddeld 5,8 kinderen in de jaren zeventig komen we nu aan een gemiddelde

van 2,5 kinderen. Bij vrouwen die gestudeerd hebben is dat zelfs gedaald naar 1,5 kind per gezin.

De grootste oorzaak hiervan is de enorme stijging van het gebruik van voorbehoedsmiddelen de laatste tien jaar. Het verschil in gebruik tussen vrouwen in de steden (52%) en deze op het platteland (42%) blijft groot. Toch zijn er gemiddeld meer abortussen in de grootsteden omdat vrouwen er later trouwen en langere tijd voorhuwelijkse seksuele relaties hebben.

Van alle contraceptiva zijn de permante sterilisatie zowel bij mannen (8%) als bij vrouwen (15%) het meeste gebruikt, gevolgd door injecties met een langdurige werking. Men ziet wel een aangroei in het gebruik van de pil. Het aanbrengen van implantaten daarentegen is zeer laag.

Toch blijft meer dan een derde van de geboortes ongewenst. Het is te vroeg na een vorige bevalling, het gezin wordt te groot of het betreft een geboorte buiten het huwelijk. Veel koppels willen gebruik maken van sterilisatie maar beginnen er pas aan na het vierde kind.

Hoewel bijna alle jongeren op de hoogte zijn van één of meerdere contraceptiemethodes, worden deze ofwel niet gebruikt ofwel niet volgehouden. Teveel valt men nog terug op abortus zonder dat de vrouwen de enorme impact van de lichamelijke, geestelijke en sociale gevolgen begrijpen.

Sinds de legalisatie van abortus in 2002 is het aantal kraambledoden gehalveerd naar 2 op 1000, bij ons is dit 0,05 op 1000. Vrouwen mogen abortus plegen tot 12 weken in de zwangerschap, na 16 weken bij verkrachting of incest en altijd wanneer het leven van de vrouw in gevaar is. Daar abortus in de meeste instellingen gratis is, werd het bijna volledig uit de illegaliteit gehaald.

Familieplanning is voor de Nepalese regering een zeer belangrijk actiepoint. Door de zeer recente initiatieven om dit te doen via mobiele klinieken en ook door gebruik te maken van gezondheidsvrijwilligers, tracht men ook de vrouwen in de meest afgelegen gebieden te bereiken. Ook ngo's en de privésector kunnen hier een belangrijke rol spelen. We mogen concluderen dat Nepal reeds een grote stap in de goede richting heeft gezet, dat de wil om dit nog uit te breiden aanwezig is maar dat de weg nog lang is.

Armand Neyts

VAN DE ARTEVELDEHOGESCHOOL

INHULDIGING VAN DE SCHOOL IN LIKHU

Bikas voorzitter Betty Moureaux vertelt:

We pikten Lut De Jaegher op aan de luchthaven van Kathmandu. Als docent was zij in 2015, samen met studenten van de Arteveldehogeschool uit Gent, bezig met enkele projecten in Nepal toen de aardbeving plaats vond. Zij hebben toen allerhande hulpacties opgestart en later ook de bouw van een school in Likhu (Ramechhap district), waar we nu naartoe trokken. Bij ons zat Shilshila, hoofd van Himalayan Climate Initiative, een partner van Bikas, die de werken heeft uitgevoerd.

Onze tocht naar het afgelegen gebied nam bijna acht uren in beslag waarvan het tweede gedeelte over een verharde weg in zéér slechte staat.

Deze bergstreek is arm en wordt bevolkt door minderheden.

De school is goed gelegen in de regio, aan een rivier. Het gebouw dat we te zien kregen, oogde mooi en bestond uit vier aardbevingsbestendige klassen.

Men was nog volop bezig om de laatste hand te leggen aan de inrichting en aan het schilderwerk. Alles werd in gereedheid gebracht voor de inhuldiging en de overdracht van de nieuwe school.

We kregen een warme ontvangst door het schoolhoofd en de leerkrachten.

Ouders en vele nieuwsgierige leerlingen stroomden toe. Alleen al

aan hun kledij was te zien dat ze uit niet welstellende families kwamen. Velen zijn dagelijks lang onderweg om les te volgen. De inzet van de bevolking was er niet minder om. Daar zij heel wat gratis arbeid leverden en de gronden schonken, was er een kwart van het budget uitgespaard. Hierdoor konden een computerklas met acht pc's, een laboklas met de nodige materialen en schoolbanken voorzien worden. Ook was men nu bezig met twee extra lokalen te bouwen op de bovenste verdieping zodat er niet vier maar zes klassen zouden zijn.

Dit alles werd gerealiseerd samen met een Duitse stichting, de Hubert und Renate Stiftung.

De inhuldiging gebeurde in het bijzijn van o.a. lokale politici, de lokale pers en de ingenieur Shrinibash. Deze laatste had schitterend werk gedaan en we waren aangenaam verrast door de hoge kwaliteit die in dit afgelegen gebied geleverd was.

Zowel leerkrachten als leerlingen waren trots op hun nieuwe school.

In haar speech benadrukte Lut De Jaegher het belang van IT leren en onderwijs in het algemeen.

Misschien kunnen later studenten van de Arteveldehogeschool hier stage lopen en worden de bestaande banden verder aangehaald.

Wij wensen alle leerlingen van de Shree Arunodaya Secondary school een leerzame tijd in hun nieuwe school.

ONZE PROJECTEN

OPENING VAN DE SCHOOL IN TAWAL

In het laatste tijdschrift van 2018 werd voor het eerst melding gemaakt van de de Shree Pasang Chowk Mahadev Secondary school in Tawal. Tijdens de bestuursvergadering van oktober '18 werd overeengekomen dat Bikas de heropbouw mee zou ondersteunen. Ondertussen is projectverantwoordelijke Els Delvaux terug uit Nepal en schreef ze volgend verslag over de plechtigheden rond de opening van de heropgebouwde school.

24 februari, vandaag vertrek ik vanuit Kathmandu voor de eerste keer naar Tawal, een dorp waarvoor ik jarenlang kalenders heb verkocht, maar dat ik enkel ken uit de verhalen van mijn vriend Raul (Smile Back to Me, een Spaanse organisatie). Tawal en alle dorpen errond werden tijdens de zware aardbeving van 2015 volledig verwoest. Nu ga ik er naartoe om de opening van de nieuwe school bij te wonen. Bikas vzw heeft een deel van de sponsoring van de toiletten voor haar rekening genomen.

We vertrekken 's ochtends en op de splitsing richting Tawal pikken we nog twee Spanjaarden op die van Pokhara komen. Wij zijn de laatste drie van een 22 koppige delegatie uit Australië, Spanje en België.

Nepal verandert snel, overal worden wegen aangelegd en dit jaar is het de eerste keer dat er met een jeep naar het dorp gereden kan

worden. De aardeweg is zeer hobbelig en we rijden voortdurend langs een afgrond. De komende dagen zullen we ook vrachtwagens zien die de kinderen naar school brengen.

Bij aankomst aan de school worden we ontvangen door zingende kinderen. We weten niet wat ons overkomt, we krijgen sjaaltjes en bloemenkransen rond onze nek gehangen en iedereen is uitbundig. We slapen in een tentenkamp met zicht op het dorp. Gaandeweg krijg ik de verhalen te horen over de aardbeving. Rod, de voorzitter van NAFA (Nepal-Australian Friendship Association), is nog altijd erg emotioneel als hij vertelt over de periode vlak na de aardbeving. Er was geld om voedsel en golfplaten te kopen, maar er was geen enkele mogelijkheid om het ter plaatse te krijgen. Uiteindelijk konden ze helikopters charteren en in Ladap, een hoger gelegen dorp, werden de terrassen voor akkerbouw vlak gemaakt zodat de helikopters er konden landen. Er werd besloten om het materiaal te verdelen over alle getroffen dorpen in de vallei. Uiteindelijk werden er 75 vluchten uitgevoerd.

De school is nu pas klaar omdat er voorrang gegeven werd aan de heropbouw van de huizen, wat wel wat tijd in beslag heeft genomen. Er moest ook een beschermingsmuur rond de speelplaats gebouwd worden.

Deze week worden in drie dorpen in de buurt officieel schooltjes geopend.

Op 25 februari zijn we in Ladap. De ontvangst is ongelooflijk en ook een beetje vreemd, er zijn 'honoured guest', 'special guests' en nog vele andere benamingen voor iedereen. De kinderen hebben mooie dansjes ingestudeerd en de volwassenen een lange speech... Op het einde werd de mhendo maya gedanst.

Op 26 februari is het de beurt aan de school in Tawal. Kancha, onze contactpersoon, leidt alles in goede banen. De school is prachtig en met de vele vlagjes ziet alles er feestelijk uit. De toiletten zijn bijna klaar en worden reeds gebruikt. Buiten zijn er verschillende kraantjes om de handen te wassen. De kinderen hebben ongelooflijke dansprestaties getoond. Een Nepalese popster, die uit het dorp afkomstig is, geeft een optreden, de oudere kinderen gaan uit hun dak. Er is veel volk aanwezig en sommigen zitten urenlang in de blakende zon te luisteren naar de steeds langer wordende speeches van de politici die elk hun zegje willen doen. Bikas is een veelgehoord woord, Nepal moet verder ontwikkelen... Een van de laatste personen die een speech mag geven is Rod. Hij spreekt vooral de politici aan met de vraag om de beloofde geotechnische ingenieur eindelijk te sturen; zodat er werk gemaakt kan worden om de omgeving veilig te maken voor de inwoners van deze streek.

Conclusie: alleen als men samenwerkt, kan de gemeenschap zich vlot en goed ontwikkelen.

Els Delvaux

Voel je ondertussen sympathie voor dit project, dan kan je alvast een bijdrage storten op het rekeningnummer BE32 2200 7878 0002 van Bikas met de vermelding 'school Tawal'.

ONZE PROJECTEN

JO LOGGHE NOODFONDS

Bezoek aan 'ons' Mane Vigur Water Supply Project

Een reisverslag van Hans Logghe

In de vroege ochtend vertrokken we met een oude Land Rover naar de Kavre dorpen om ons Mane Vigur Water Supply Project te bekijken.

Langs de nieuwe, maar reeds beschadigde Japanse weg, reden we zo snel mogelijk richting de vier projectdorpen. Mooie liedjes blijven niet lang duren en al vlug moesten we vele kilometers langs een hobbelige zandweg hotsen en botsen en werden we heen en weer geslingerd. Tot dat de auto de geest gaf, kort voor we ons doel bereikten. Maar geen nood, eenmaal daar werden we feestelijk ontvangen. Met bloemenkransen behangen, met toespraken bedankt en gehuldigd voor de steun van het 'Jo Logghe NOODFONDS'.

's Avonds zaten we samen met enkele mensen van de dorpsraad en werd ons een dal bhat aangeboden. En bij de besprekingen werd er af en toe een biertje gedronken... Na een deugdlozende slaap en een ontbijt begon de verkenning.

Eerst kregen we een uitleg waar de dorpen gelegen zijn. En dat was voor ons een hele openbaring. De vier dorpen liggen ver uit elkaar en worden gescheiden door een klein riviertje. De lokale bevolking moet ongeveer een half uur of meer stappen tot aan de rivier om water te halen. Water om te drinken en eten klaar te maken, water voor de dieren, water om de velden te begieten. Dat wil dus zeggen dat bijna in elk gezin iemand verschillende keren per dag op en neer moet gaan voor watervoorziening. Wat ook opviel is dat er slechts weinig jonge mannen in de dorpen waren. Velen gaan werken naar de stad of in het buitenland zoals

in het Midden-Oosten, Indonesië, India en nu ook Japan. In Japan worden ze even veel betaald als de Japanse arbeiders, wat een grote verbetering zou zijn. (Heb ik zopas vernomen).

Al pratend stapten we richting waterbron. We wandelden langs een nieuwe (zand)weg die een week geleden was aangelegd. Tenslotte bereikten we op 1500 m de bron. De met prikkeldraad afgezette gemetste opvang werd ontsloten om ons te overtuigen dat er inderdaad al water liep. De prikkeldraad moet de dieren weg houden van de bron. Op de terugweg naar het dorp werden we opmerkelijk gemaakt op de vele, soms hoog hangende, leidingbuizen. Ook hier werd een leiding ontkoppeld om ons het zuivere frisse water te laten zien. Ook zijn er plaatsen voorzien waar eventuele opstoppingen kunnen verholpen worden. In het dorp waar wij logeerden liggen de leidingen op sommige plaatsen tot voor de woningen. De bewoners moeten zelf voor de aansluiting zorgen. Men zou nu beginnen met de bouw van grote citernes, in de hoop tegen het einde van het jaar alles klaar te hebben.

Op de terugweg kwamen we in een dorpje waar men nog volop bezig was om gleuven te kappen en leidingen ondergronds te installeren. Zowel mannen als vrouwen werken mee en doen hun deel. En de Lama toonde er fier zijn helemaal opgefriste gompal!

We zijn vol bewondering voor de inzet van de bewoners en vooral voor Babu Lal, de stuwende kracht achter het project. Het was voor ons een hele ervaring om daar te mogen zijn en vast te stellen dat onze steun heel belangrijk is en goed besteed wordt.

Jouw steun voor het Mane Vigur project is steeds welkom op de rekening van Bikas BE32 2200 7878 0002 met de vermelding 'Jo Logghe NOODFONDS'.

EEN NIEUW SCHOOLJAAR VOOR HAKU

Haku is een Tamang gemeenschap vlakbij de Langtangvallei en ze bestaat uit de vier dorpen namelijk Thulo Haku (het grote Haku), Haku Besi (het laag gelegen dorp vlakbij de rivier), Nesing en Sanu Haku (het kleine Haku). De vier dorpen werden allen zwaar getroffen door de grote aardbeving van 2015.

In Nesing en Sano Haku bouwden we schooltjes die in het najaar van 2018 werden ingehuldigd en in gebruik genomen. Dit voorjaar leverden we er de schoolbanken. Een groep Nepalese reisvrienden verzamelde hiervoor de nodige fondsen. De opdracht om deze schoolbanken te maken werd gegeven aan een schrijnwerkerij in Kathmandu. Volgens de leerlingen van Nesing en Sano Haku hebben zij nu de mooiste en beste schoolbanken van heel Nepal. (zie foto)

In Haku Besi zijn de schoolborden totaal onbruikbaar geworden. Met Bikas hebben we ervoor gezorgd dat zij acht nieuwe whiteboards kregen bij de aanvang van het nieuwe schooljaar dat startte half april. Ook op de vraag voor een projector willen we ingaan. We vergelijken momenteel de modellen en de prijzen zodat men binnenkort dit didactisch materiaal bij het lesgeven kan gebruiken.

Maar de grootste werken staan ons te wachten in Thulo Haku, het grootste dorp van de vier. Samen met de lokale regering DLPIU (District Level Project Implementation Unit) en de lokale schoolgemeenschap is Bikas tot

een overeenkomst gekomen om er een school met vier klassen te bouwen.

Ondertussen is het cement, het zand, de stalen staven voor het gewapend beton enz. ter plaatse gebracht, deels met ezels maar vooral door dragers.

Sinds deze winter loopt er een verharde weg tot aan de brug die naar Haku leidt. Hierdoor moet men niet meer via Dhunche gaan wat de aanvoerroute serieus inkort en ook de transportkosten vermindert. Vanaf de weg brengt een voetgangersbrug je naar de overkant. En daar wordt het een steile klim van 800 meter om tot Thulo Haku te geraken.

Een brug voor auto's of vrachtwagens is er nog niet. Alle goederen moeten vanaf hier onvermijdelijk gedragen worden.

Ondertussen heeft men in Thulo Haku de tijdelijke scholen afgebroken en de oppervlakte vrij gemaakt voor de nieuwbouw.

Men is volop bezig met het kappen van de stenen. Deze worden uit de rivierbedding gehaald en naar boven gesleurd. De grote stenen worden in kleinere stukken gehakt totdat ze het juiste formaat hebben om gebruikt te worden in de metselwerken.

Bikas vindt het belangrijk dat er bij ieder project een inbreng van de lokale bevolking is. Van ieder gezin uit het dorp is er iemand die vier dagen gratis werk levert voornamelijk als drager. Dit is de bijdrage van de gemeenschap zelf.

Er zullen 40 tot 50 werkmensen nodig zijn om de school te bouwen. Men hoopt dat voordat het regenseizoen van eind juni eraan komt de ruwbouw klaar zal zijn.

Wij zijn heel benieuwd of dit zal lukken en ook nieuwsgierig naar het resultaat. Uiteraard volgen we zoals gewoonlijk alles nauwlettend op.

Wil jij mee helpen om deze nieuwe school te bouwen in Thulo Haku steun dan mee op BE32 2200 7878 0002 met vermelding HAKU. Elke gift, groot of klein, is van harte welkom.

Betty Moureaux, voorzitter Bikas

THE BELGIAN BRICK CHILDREN SCHOOL FEDERATION

HET WERK VAN KOPILA NEPA IN DE BRICK CHILDREN SCHOOL, DE SATELLIETKLASJES EN HET CEREBRAL PALSY CENTRUM/ CPC

Het schooljaar werd afgesloten op 1 mei. De leerlingen kregen hun eindrapport en samen met de ouders werd in alle klassen feest gevierd. De vrijwilligers van BBCSF, het Kopila Nepa team en de Brick Children danken hun sponsors voor de jarenlange steun.

Ondertussen zijn de zomerklassen opgestart en de activiteiten in het CP centrum lopen gewoon door. BBCSF steunde de ngo Kopila Nepa voor het schooljaar 2018-2019 met een toelage van 15 000 euro.

De Brick Children school Siddiphur-Sanagoan

De school is 25 à 26 dagen per maand open, van oktober tot 1 mei. Daarna beginnen in het regenseizoen de zomerklassen van juni tot september.

In de eerste graad zitten kinderen van 3 tot 5 jaar, 25 leerlingen zijn ingeschreven. In de tweede en derde graad volgen 60 leerlingen – 28 meisjes en 32 jongens – de lessen. In de loop van het schooljaar gebeurt er tweemaal een medisch onderzoek met toediening van vaccins en geneesmiddelen indien nodig. Doktersbezoeken gebeuren ook op aanvraag. In november en in maart komt de kapper langs. De kinderen kregen uniformen, kousen en schoenen. Iedere middag krijgen ze een warme maaltijd. Een viertal keren per jaar worden er evenementen georganiseerd samen met de ouders.

Zeven satellietklassen omgeving Jhaukhel – Bhaktaput BBCSF heeft fondsen overgemaakt voor de bouw van twee gaarkeukens. De constructie is volop aan de gang zodat alles operationeel zal zijn tegen volgend schooljaar.

Door de arbeidsomstandigheden van de ouders is het dikwijls moeilijk voor de kinderen om aanwezig te zijn tijdens de lessen. Het Kopila Nepa team bezoekt regelmatig de ouders om hen aan te sporen hun kinderen toch naar de school te sturen.

Het Kopila Nepa team merkte op dat de kinderen gebrek aan hygiëne vertonen, vuile handen en kleren, sommige hebben zelfs geen slippers en lopen blootvoets. De kinderen worden de voornaamste beginselen van hygiëne bijgebracht zoals handen wassen, tanden poetsen, haren kammen... De vooruitgang is opmerkelijk, deze kinderen zijn ondertussen een voorbeeld geworden voor de anderen. Bij de Changanarayan Brick Factory wordt ondertussen een tweede klas bijgebouwd. Daar kunnen 50 leerlingen les volgen.

Ook in de satellietklasjes krijgen de kinderen iedere middag een maaltijd, krijgen ze schoeisel en uniformen. En ook deze kinderen genieten van de nodige medische en hygiënische zorgen.

Het Kopila Nepa team heeft de supervisie over alle satellietklassen en geeft opleiding aan de lokale leerkrachten. De samenwerking met de Welshe Trustees, BeChild uit Duitsland en StreetChild in Nepal verloopt nog steeds uitstekend.

Het Cerebral Palsy Centrum

In totaal zijn er zeven kinderen ingeschreven en komen er vijf naar het dagcentrum. Meestal komt de moeder mee. Huisbezoeken zijn er iedere maand. Gedurende 12 dagen per maand worden de moeders én de kinderen getraind door de leerkrachten.

De dokter, de spraak- en bewegingstherapeuten leveren ondertussen schitterend werk. Enkele voorbeelden:

Ishan S. kan gedurende één minuut geconcentreerd met een voorwerp spelen, dat was voordien ondenkbaar. Het geluid van dieren zoals een hond, een schaap, een koe... wordt gebruikt om bijhorende beelden te herkennen. Dat lukt al heel aardig bij Ishan. Ook is de controle over zijn hoofdje sterk verbeterd door het gebruik van een speciale aangepaste stoel.

De ouders van Aaron K. komen na een tijdje afwezigheid terug mee naar het centrum en volgen er intens de opleiding om beter met hun zoontje te kunnen omgaan.

Binda K. is een kindje met een beperking van een alleenstaande moeder. Ze zijn allebei opgevangen door het medisch en pedagogisch team. Ze komen nu elke dag naar het CPC en de vooruitgang van Binda is opmerkelijk te noemen. Avaya K. kan zelfstandig uit een flesje water drinken. Hij kan niet zelfstandig spreken maar met het speciale AAC toestel kan hij communiceren en duidelijk maken wat hij precies wenst.

Voor de kinderen en de ouders is het dikwijls een lange weg afleggen vooraleer er resultaat wordt geboekt in het CPC. Maar het loont zeker de moeite om de kinderen met een beperking samen met hun ouders verder te helpen. Het is een therapie voor beiden die hen alleen maar sterker maakt.

De naaiklassen

Er waren 16 deelnemers en de diploma's werden eind april uitgereikt.

De naaiklassen zijn ondertussen ook opengesteld voor jonge meisjes. De belangstelling van de jongeren is groot. Op 14 speciale trainingsdagen kwamen in totaal 150 kinderen vanuit de naburige dorpen opdagen.

De Brick- en Cerebral Palsy kinderen kan je steunen door een bijdrage te storten op het rekeningnummer van de vzw BIKAS BE32 2200 7878 0002 met de vermelding 'Brick by Brick of 'BBCSF'.

OPENING VAN DE NIEUWE SCHOOL IN KHANDBARI

Een week na het succesvolle ontbijt van 24 maart vertrokken wij – José en Guy de projectverantwoordelijken – naar het mooie Nepal. We genoten van Kathmandu en van de adembenemende bergen van de Himalaya.

Op 16 april vlogen we met een mooie delegatie naar Tumlingtar. We waren in totaal met zeven personen. We reisden samen met Theo Van Canneyt* en zijn vrouw Mieke. Ook Arno (broer van José), Rien (dochter van Karel, ondervoorzitter van Bikas) en Frank, die ons project mee ondersteunde, gingen mee.

De verwelkoming op het vliegveld was echt overweldigend. De directeur en vele leerlingen van de Barun Secondary School stonden ons met de nodige tika's, sjaals en bloemenkransen op te wachten. Met de door hen pas aangekochte bus reden we nadien naar Khandbari. Onderweg zongen de kinderen volop "Bikas Barun".

Eenmaal aangekomen in Khandbari gingen we onmiddellijk richting school. We waren erg benieuwd omdat we wisten dat er door het slechte weer vertraging was opgelopen. De architect en zijn medewerkers waren nog volop bezig om de laatste hand te leggen aan de school, maar we zagen dat het goed kwam.

Zoals je op de foto kan zien, is het resultaat van het harde werk van onze enthousiaste medewerkers van Bikas indrukwekkend. Hierbij een welgemeende dhanyabad (dankjewel) aan de gemeentes Oud-Turnhout, Lille-Gierle, Wijnegem en aan de provincie Antwerpen voor hun financiële steun.

Op 18 april stond de officiële opening van de school op het programma. Het werd een overweldigende ervaring.

De nodige spandoeken hingen uit en een kleurrijke tribune stond klaar. Tijdens verschillende speeches werd hun dankbaarheid voor de nieuwe school uitgedrukt. Vele vooraanstaande mensen van Khandbari kwamen langs om te vertellen dat ze erg tevreden waren met het resultaat van de bouw. De architect werd eveneens bedankt voor het mooie en snel geleverde werk.

Enkele danseressen trakteerden ons op een wervelende show en ook de tika's, bloemenkransen en sjaals werden weer kwistig uitgedeeld. Iedereen kreeg een 'token of love' dat erg gewaardeerd werd door de aanwezige mensen. Betty, de voorzitter van Bikas, gaf een mooie speech in het Engels en in het Nepalees. Dat werd echt op prijs gesteld, tenslotte is Nepalees niet zo simpel maar op die manier begreep iedereen wat er bedoeld werd.

Met een twaalfstal aanwezigen mochten we dit spektakel beleven. Een unieke ervaring voor de mensen die meegereisd waren. Na de ceremonie, die een drietal uren duurde, werd het lint doorgeknipt en keerden we tevreden terug naar ons hotel.

Nu dient er nog een sanitaire blok gebouwd te worden. Daarnaast heeft de gouverneur van de scholengemeenschap van de Barun Secondary School gevraagd om twee extra klassen te bouwen zodat de kinderen tot hun 18 jaar in Khandbari school kunnen volgen. Op die manier hoeven ze niet naar Kathmandu te gaan om hun studies te beëindigen.

Onderweg naar het hotel merkten we een grote bouwwerf op. Blijkbaar zijn ze in Khandbari een nieuw ziekenhuis aan het bouwen. Dit heeft ons aangenaam verrast omdat het andere hospitaal toch wel aan vernieuwing toe was. Het is de bedoeling om dit bouwproject volgend jaar af te ronden. Bikas heeft in het verleden materialen geleverd voor het ziekenhuis, dit tot grote voldoening van de aanwezige artsen.

Khandbari is ondertussen uitgegroeid tot een heuse stad met een positieve evolutie waartoe Bikas toch zijn steentje heeft bijgedragen. Daar mogen we toch een beetje fier op zijn.

(* Theo Van Canneyt is de zaakvoerder van Brummo en co-sponsor van dit project.)

Je kan de scholengemeenschap van Khandbari nog steeds steunen door je bijdrage te storten op de rekening van Bikas vzw BE32 2200 7878 0002 met de vermelding van 'Khandbari school'.

José Smulders en Guy Der Kinderen.

ONTBIJTEN VOOR KHANDBARI

Zoals je kon lezen in het vorige tijdschrift hebben we einde maart een ontbijt georganiseerd ten voordele van de school in Khandbari. Vorig jaar was de zaal in Oosthoven echt te klein, daarom dat we nu gingen voor de grote zaal in De Djoelen in Oud-Turnhout. Maar ook deze zaal was eigenlijk te klein!! Wat een opkomst was het, bijna 300 inschrijvingen hadden we, om precies te zijn 291 personen zijn komen ontbijten.

Een welgemeende dankjewel is dus hier echt op zijn plaats. Als je dan weet dat bijna alles gefinancierd is door de sponsors die hieronder vermeld staan, begrijp je dat we weer een mooi bedrag hebben kunnen overmaken voor de nieuwe school in Khandbari.

Ook de powerpoint die Karel Arets gemaakt heeft over de afbraak en de wederopbouw van de school viel bij de mensen in de smaak. Op deze manier konden ze zien waar het geld naar toe gegaan is. Ook alle vrijwilligers die meegelopen hebben, verdienen een dikke merci. Geloof me ze hebben moeten lopen om iedereen te bedienen. Ook dit jaar konden we rekenen op de hulp van Peter en Martine die lekker spek met eitjes hebben klaargemaakt. Kortom weer een groot succes dat zeker en vast voor herhaling vatbaar is. DHANYABAD, dankjewel!

José Smulders, Bikas Oud-Turnhout

Ook hartelijk dank aan de sponsors voor de geleverde goederen:

Albert Heijn voor de aankoopbon,
Bakkerij Dillen, Bakkerij Selis voor de overheerlijke pistolets,
Bakkerij X die niet vernoemd wil worden maar die brood en rozijnenbrood geleverd heeft,
Corsendonk voor het leveren van de kaas,
Drukkerij Proost voor het gratis drukken van de flyers,
Familie Hermans voor de sandwiches,
Hamal voor de salades,
Meat Traders voor de hesp,
Miko koffie voor het leveren van koffie en thee,
Roes appelbedrijf voor het appelsap,
Slagerij Lenaerts voor het gerookt spek,
Quirijnen firma Hoolbeekhoeve voor de yoghurt en boter,
en Jos voor de eitjes.

DHAYNAYAD... DANKJEWEL

Music for Life bracht in totaal 1511,68 euro op waarvan 1053 euro voor Tawal en 458,68 euro voor Haku. Dankjewel aan alle actievoerders!

Het Haku project kreeg van de Groep Inwendige Geneeskunde van het Jan Yperman Ziekenhuis uit leper 250 euro. Royal Fruit Company BVBA uit Brustem schonk 250 euro en het Kantoor Patrick Debie BVBA uit Mol schonk 50 euro, eveneens aan Haku. De Provincie West-Vlaanderen schonk 5 900 euro subsidies aan de school van Sano Haku.

Apotheek Stas BVBA Oud-Turnhout stortte 120 euro voor de school in Khandbari. Blijdhove VZW Assebroek schreef 250 euro over voor het Jo Logghe Noodfonds.

DANKJEWEL VANWEGE BBCSF

De gemeente Lubbeek steunde het project Brick by Brick met een toelage van 1 000 euro. BBCSF bedankt de leden van het GROS, het gemeentebestuur en de plaatselijke vertegenwoordigers van BBCSF in Binkom.

Wereldraad Kortenberg steunde het project Brick by Brick met een toelage van 1 500 euro. BBCSF dankt de leden van de Wereldraad en het gemeentebestuur van Kortenberg.

SCHENKING VAN DRIE BLOEDANALYSE TOESTELLEN AAN BBCSF

Eind april schonk de medische firma Alere – Abbott drie bloedanalyse toestellen Afinion AS100 (ter waarde van 9 000 euro) aan de Belgian Brick Children School Foundation. De toestellen zijn hightech en kunnen meerdere bloedanalyses verwerken zoals albumine, creatine, c-reactief proteïne, hemoglobine-diabetes en cholesterol. Hun gebruiksvriendelijkheid geeft aan een medisch team de mogelijkheid om zelf deze testen uit te voeren. (info op <https://www.alere.com/en/home/product-details/afinion2-analyzer.html/>)

BBCSF zal een toestel ter beschikking stellen van het centrum Self-help Group of Cerebral Palsy, Dhakaphel, Lalitpur. Een tweede is bestemd voor het medisch team van de Brick Children School en het Cerebral Palsy Centrum. Het toestel zal ook ter beschikking staan van de dokter van de gemeenschap in de omgeving van het BCS – CPC, de dorpen Siddhipur en Sanagoan. Het derde toestel is voorbehouden voor een ander project van Bikas. Het bestuur zal daar tijdens de volgende vergadering een bestemming aan geven.

GIFTEN

Voor een gift van 15 euro per jaar ontvang je ons trimestrieel tijdschrift (zwart-wit) per post en/ of online in kleur. Vanaf een gift van 40 euro ontvangt u een fiscaal attest. U kan ons steunen op het nummer BE32 2200 7878 0002 op naam van Bikas vzw.

Zo titelden de kranten net voor het ter perse gaan van dit tijdschrift.

Vorig jaar beklommen 563 mensen de hoogste berg van de wereld. Vijf lieten er het leven bij. Ook vanuit Tibet haalden zo'n tweehonderd klimmers de top. Voor dit seizoen worden er een pak meer klimmers verwacht.

De berg is populair omdat het de hoogste is en de beklimming relatief eenvoudig. Er zijn interessantere en mooiere bergen, uitdagendere bergen, maar de Everest is een trofee. Inmiddels hebben zowat zesduizend alpinisten de top gehaald, waaronder de 13-jarige Amerikaanse jongen Jordan Romero, de 80-jarige Yiuhiro uit Japan, de Indiase Arunima Sinha met één been en de blinde Amerikaan Erik Weihenmayer.

Vorige maand vestigde de Nepalees Kami Rita Sherpa met 24 beklimmingen een absoluut record. De 49-jarige berggids wil nog niet met pensioen en denkt reeds aan een volgende tocht. Hij gelooft dat iedere berg zijn godin heeft en daarom vraagt hij voor elke klim vergiffenis omdat hij voet op haar lichaam zet.

De Everest heeft al aan bijna driehonderd klimmers het leven gekost. Dit zijn seizoenen zijn er al elf slachtoffers gevallen, grotendeels te wijten aan de drukte op de flanken van de berg. Sinds de jaren 90 is er veel veranderd op de Mount Everest. Grote commerciële touroperators laten iedereen die genoeg geld kan neertellen toe om op expeditie te vertrekken.

In de zogenaamde 'death zone' boven 7 000 meter ontstaat er de laatste jaren steeds vaker filevorming. Omdat daar de zuurstof het schaars is, heeft dat helaas dodelijke gevolgen. Het basiskamp wordt tegenwoordig wel eens ironisch Everestpolis genoemd.

Voor een klimpoging moet het weer rustig en helder zijn maar de weersomstandigheden kunnen in de Himalaya snel veranderen.

Wanneer een zogenaamd 'klimvenster' opengaat, haasten groepen klimmers zich uit de basiskampen en trekken de berg op, met files tot gevolg.

Zaterdag 25 mei stierf de 44-jarige Brit Robin Haynes op een hoogte van 8 700 meter toen hij aan de afdaling bezig was. De dag voordien bezweek de 56-jarige Ier Kevin Hynes in zijn tent op een hoogte van 7 000 meter, na een terugkeer van de top. Diezelfde dag werd de 33-jarige Nepalese berggids ziek en door een helikopter naar een lager gelegen gebied gebracht, maar alle hulp kwam te laat.

Eerder die week kwamen drie Indiase klimmers om het leven, een Amerikaan en een Oostenrijker. Een Ier raakte vermist na een val in de buurt van de top, men gaat ervan uit dat hij is omgekomen. De 54-jarige Donald Lynn Cash uit Utah stortte in elkaar terwijl hij foto's van de top aan het maken was. Hij overleed terwijl de sherpa's hem naar beneden aan het dragen waren. Hij had de hoogste bergen op de zeven continenten beklommen en zo zijn droom verwezenlijkt. Zijn lichaam wordt waarschijnlijk op de berg achtergelaten.

Nepal heeft volgens het persbureau AFP dit klimseizoen 381 vergunningen van 11 000 euro per stuk afgeleverd. De slechte weersomstandigheden hebben het aantal klimdagen flink doen slinken.

Het beklimmen van de top is de laatste tijd eenvoudiger geworden door het betere verfijnde materiaal en beter geschoolde gidsen. Voordat de alpinisten omhoog gaan, maken tientallen sherpa's de berg klaar door vaste touwen aan te leggen. Bedrijven bieden 'full service'-expedities aan, dat trekt ook mensen met minder ervaring aan.

Weetje: De Nepalezen noemen de Everest Sagarmatha, de Tibetanen noemen de berg Chomolungma.

BIKAS ON LINE

Buiten onze website - <https://www.bikas.org/> - zijn we nu ook te vinden op Facebook, zoek naar Bikas België-Belgique ... en wordt vriend van Bikas!

HET BIKAS TIJDSCHRIFT IN KLEUR???

Dat kan als je over een e-mail adres beschikt. Stuur je e-mail adres naar info@bikas.be, met de vermelding 'Bikas tijdschrift digitaal'. Uiteraard kan je ook de papieren Bikas blijven ontvangen, vermeld dan 'Bikas tijdschrift digitaal EN per post'.

MINISTER KOMT MET ZES ANDERE INZITTENDEN OM BIJ HELIKOPTER- CRASH

Eind februari kwamen zeven mensen, waaronder ook de piloot, om het leven toen een helikopter van Air Dynasty neerstortte in een bos in het bergachtige district Taplejung in het oosten van Nepal.

Onder de doden was ook de Nepalese minister van toerisme Rabindra Adhikari. De minister keerde terug van een bezoek aan het pelgrimsoord Pathivara, 240 km ten noordoosten van Kathmandu. Rabindra Prasad Adhikari (49), voormalig studentenleider en lid van het Centrale Comité van de regerende Communistische Partij, was sinds vorig jaar minister van cultuur, toerisme en burgerluchtvaart. Volgens een rapport van een onderzoekcommissie van het Huis van Afgevaardigden zou hij zich schuldig gemaakt hebben aan corruptie bij de aankoop van vliegtuigen voor Nepal Airlines.

Een ander slachtoffer van de crash was de prominente zakenman Ang Tshiring Sherpa, een grote naam in de reisindustrie en de burgerluchtvaart. Air Dynasty Heli Service, een van de oudste helikopterreddingbedrijven, werd in 1993 opgericht door Ang Tshiring. Hij was ook de oprichter van Tara Air en Yeti Airlines die het grootste netwerk hebben van alle Nepalese luchtvaartmaatschappijen.

COLOUR IMPRESSIONS FROM NEPAL

In maart vond in het Kunstcentrum Huis Hellemans in Edegem een tentoonstelling plaats met werken van de in 2017 overleden Nepalese kunstenaar Shanta Rai.

Hij werd geboren in 1961 in Jogmal. Hij studeerde kunstwetenschappen aan de Tribhuvan universiteit in Kathmandu. Naast zijn beroepswerkzaamheden als grafisch ontwerper was zijn grote passie het schilderen van portretten en landschappen. Zijn vrouwenportretten en -figuren waren een hommage aan de Nepalese vrouwen die de pijlers zijn van familie en maatschappij.

De tentoonstelling werd op 8 maart geopend door Z.E. de heer Lok Bahadur Thapa, ambassadeur van Nepal in België, in aanwezigheid van de burgemeester van Edegem Koen Metsu en de schepen van cultuur Koen Michiels. Bikas werd vertegenwoordigd door de bestuursleden Mariette Ballegeer en Dirk Logghe.

Shanta Rai kon er niet bij zijn maar de tentoonstelling, die tot stand kwam door de inzet van zijn zus Laxmi, was een mooi erbetoon aan het levenswerk van een artiest in hart en nieren.

NEPALDAG IN MOL
FEESTELIJKE AFSLUITING VAN 30 JAAR BIKAS
Zondag 30 juni in en rond ecocentrum De Goren

De weg naar Mol...

Mol ligt in het noorden van de provincie Antwerpen, op de grens met de provincie Limburg en met Nederland. Mol is een uitgestrekte groene gemeente waar er veel fiets- en wandelmogelijkheden zijn. Het ecocentrum ligt in een bosrijke omgeving van het Lake District van Vlaanderen, ook de Kempense Meren genoemd. Na het graven van de kanalen in de negentiende eeuw, veranderde het gebied in een lappendeken van grote waterplassen, die ontstaan zijn na de ontginning van turf en wit zand. Sommige plassen werden recreatiedomeinen zoals het Zilvermeer, andere plassen zijn uitgegroeid tot waardevol natuurgebied waaronder de Ronde Put.

De bereikbaarheid van het ecocentrum

Het ecocentrum heeft een ruime parking voor wie met de auto komt. Mocht de parking die eerste vakantiedag toch al volzet zijn dan kan je aan de overkant terecht. Sun Parks Kempense Meren laat de bezoekers van het ecocentrum gratis parkeren.

Op de picknickplaats van het ecocentrum staat ook een laadpaal voor fietsen.

Wie met de trein komt, kan aan het station van Mol om het uur de bus nemen naar Mol-Rauw, onderweg is er een halte aan het ecocentrum (centrum Express 1). Voor fietsverhuur bel je naar 0473 86 60 37.

Wil je de Nepaldag koppelen aan een weekendje in het groen, dan zijn er voldoende overnachtingsmogelijkheden: de camping van het Provinciaal Domein Zilvermeer, de vakantiehuisjes en het hotel van Sun Parks Kempense Meren en de B&B's verspreid in Mol zoals onder andere Tspijker.

WANDELEN VOOR NEPAL

in samenwerking met Natuurpunt

Vertrek: ecocentrum De Goren, Postelsesteenweg 71, 2400 Mol – vanaf 9 uur

Deelname 5 euro (kinderen jonger dan 12 gratis), routebeschrijving en consumptie achteraf inbegrepen

Vrije wandelingen (individueel of met familie en vrienden):
 4,5 km (natuurreservaat Buitengoor)
 6 km (Molse Meren)
 10 km (Molse Meren en De Maten)
 19 km (Molse Meren en Witgoor)
 25 km (Molse Meren en Postel)

Wandelingen onder leiding van een gids van Natuurpunt:
 Buitengoor (4,1 km), start om 13 uur, om 13.30 uur en om 14 uur
 De Maten en Den Diel (12,8 km), start om 10 uur en om 13 uur

Info en vooraf inschrijven (zeker voor de begeleide wandelingen) op nepaldag@bikas.be

NAMIDDAGACTIVITEITEN

Om 14.30 uur klankschalenmassage – Robert Lenaerts

- korte uitleg over de klankschalen (ze komen uit Nepal)
- demonstratie van een 'klankschalenmassage'
- uitleg over de feng-gong (Chinees) en wat een 'gongbad' is
- korte uitleg over andere instrumenten die tijdens een 'klankreis' kunnen gebruikt worden

Om 16.30 uur boeiende beeldreportage van en met de Vlaamse avonturier Jelle Veyt over zijn Everestexpeditie. De Dendermonenaar is volop bezig met zijn project 'Vayamundo 7 Summits', waarmee hij op elk continent de hoogste berg wil beklimmen en die ook op eigen kracht wil bereiken. Zo fietste hij van Dendermonde naar Kathmandu om vandaaruit richting basiskamp van de Everest te trekken...

De lege momenten worden kleurrijk opgevuld met Nepalese dansen.

DOORLOPENDE ACTIVITEITEN

Tentoonstelling 30 jaar Bikas
 In de tentoonstellingsruimte worden foto's tentoongesteld van de Bikas projecten van de afgelopen dertig jaar. In de foyer van het ecocentrum is er een doorlopende projectie van de activiteiten en projecten van Bikas.

Kinderanimatie in samenwerking met vzw Lichtpuntjes Beringen
 Grimeren, het langste schilderij, mandala's kleuren, oude volksspellen voor jong en oud...
 Ravotten in het Dollemollenbos en dwalen langs het Elfenpad...

Verkoopstand met artisanale producten uit Nepal, zoals thee, sjaals, juwelen...

Tombola met een mooie prijzenpot o.a. geleide wandeldagen van Anders Reizen (avondmaaltijd inbegrepen), een fruitkorf, cadeaubons van diverse restaurants, flessen wijn, parfumerie, filmtickets...

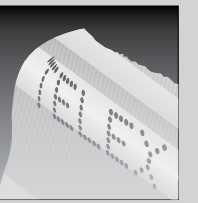
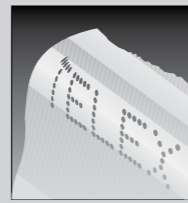
Voor de hongerigen zijn er hartige snacks, voor de zoetebekken gebak en ijsjes. In de cafetaria kan je de grote dorst lessen.

Einde omstreeks 18 uur

MET DANK AAN

Natuurpunt en vzw Lichtpuntjes en onze sponsors: Anders Reizen, B&B Ambrogio Brugge, B&B Tspijker Mol, Carpinus Restaurant Herent, Colruyt, Cultuurcentrum 't Getouw Mol, De Kleppende Klipper Mol, Foto Luts Mol, Bakkerij Meeus Mol-Ginderbuiten, Gemeente Mol, Groenten en Fruit Festijntje Mol, Kanikama Sushi Brugge, Kiku Sushi Herent, L'Excellent Lommel, Mols Bloemenhuis Cal Flowers, Perswinkel 't Pleintje Mol-Ginderbroek, 't Polonijse Mol-Ginderbroek, Quebello Mol en nog andere sponsors en gulle schenkers...

HOEPERTINGEN

Op zondag 12 mei stond de Bikas stand samen met Bikas voorzitter Betty Moureaux in Hoepertingen, in Limburgs Haspengouw, tijdens de Anders Reizen wandeldag. De bezoekers werden uitgenodigd om deel te nemen aan de wandelingen ter gelegenheid van 30 jaar Bikas in Mol. Ook konden ze de nieuwe Bikas banners bewonderen.

BIKAS KOMT NAAR JE TOE

Wie geïnteresseerd is in een voorstelling van onze projecten of wie eens graag een trekking in Nepal wil gepresenteerd zien, we komen graag bij jullie langs. Verenigingen, scholen, groepen...

Geef maar een seintje op info@bikas.be.

REDACTIE

De redactie van het BIKAS tijdschrift is in handen van Irene Van Driessche, bestuurslid Bikas. Je kan haar mailen en info toesturen op haar e-mail adres irene@bikas.be. Alle info over acties ten voordele van Bikas en Nepal zijn welkom. Ook reiservaringen en -tips, interessante weetjes...

ZOGENAAMDE 'REÏNCARNATIE BOEDDHA' VERDACHT VAN GEWELD

De Nepalese politie is een onderzoek gestart naar de verdwijning van enkele volgelingen van Ram Bahadur Bomjan (28), ook wel Buddha Boy genoemd omdat zijn aanhangers geloven dat hij een reïncarnatie is van de Boeddha. Hij wordt ook beschuldigd van fysiek geweld op en seksueel misbruik van toegewijden. De man werd in 2005 bekend nadat aanhangers beweerden dat hij maandenlang onbeweeglijk en zonder water, voedsel of slaap in de Nepalese jungles kon mediteren.

NOGMAALS PEDOFIELE SEKSTOERIST OPGEPAKT

Een 50 jarige Brit werd gesnapt in een huis met drie minderjarige jongens en twee lokale handlangers. Hij zou in totaal zeker zes jongens misbruikt hebben en op grote schaal kinderporno hebben gemaakt. Hij werd in 2017 ook al in zijn thuisland opgepakt. Volgens Terre des Hommes was hij uiterst gewiekst en moeilijk op te sporen. Hij gaf zijn slachtoffers rijkelijke cadeaus. De lokale handlangers, nu meerderjarigen, zouden voormalige slachtoffers van hem zijn geweest. Nepal is bekend als een land waar veel kindermisbruikers hun heil zoeken. De laatste tijd lopen er echter veel meer tegen de lamp.

'NIPPLE' EN 'BUTTON' (*)

Zo noemde de Amerikaanse president Donald Trump tijdens een vergadering in het Witte Huis de Aziatische staten Nepal en Bhutan. Daar bleef het echter niet bij. Hij dacht ook dat beide landen een deel van India waren. CNN maakte ook gewag van Trumps onwetendheid als het buitenlandse zaken betreft. "Het probleem is dat hij geen besluiten neemt op basis van echte informatie maar op basis van zijn instinct en dat zit er wel eens naast," zo klonk het bij de Amerikaanse nieuwszender.

*tepel en kno(o)p

MOUNT EVEREST SLACHTOFFER VAN SUCCES

De Mount Everest beklimmen wordt ieder jaar populairder, wat met zich meebrengt dat er steeds meer afval wordt achtergelaten. Ook lichamen van onfortuinlijke klimmers blijven achter op de flanken. De meeste toeristen bezoeken de berg via de zuidelijke kant in Nepal, maar het aantal bezoekers langs Chinese kant neemt ieder jaar toe. Het basiskamp in Tibet, dat toegankelijk is voor auto's, wordt alsmaar drukker bezocht. China wil dit jaar een grote opruimactie houden langs Tibetaanse kant. Het klimseizoen wordt daarom ingekort en het aantal alpinisten wordt beperkt tot 300. Voor toeristen zonder klimvergunning is het basiskamp zelfs verboden terrein.

JONAS LOHAUS UIT KAPELLEN EERSTE BELG OP DE TOP VAN DE MAKALU

Op 5 april vertrok Jonas (49) voor acht weken naar Nepal met als doel als eerste Belg de top van de 8463 meter hoge Makalu te bereiken. Op donderdag 16 mei wapperde de Belgische driekleur op de vierde hoogste berg ter wereld. Jonas, een ervaren klimmer, had een maandenlange voorbereiding achter de rug. Op maandag

13 mei vertrokken ze uit het basiskamp om uiteindelijk op woensdag 15 mei naar de top te trekken. Omdat er veel wind stond, moesten ze hun zuurstofflessen aan doen wat een extra gewicht van 4,5 kg betekent. Het was geen gemakkelijk klim en de laatste paar honderd meter eisten veel van Jonas' krachten maar hij heeft de top gehaald. De afdaling was een helse onderneming met storm en windstoten tot 110 km per uur. Tijdens dezelfde beklimming stonden nog zes andere klimmers op de top. Een Indisch alpinist stierf van uitputting.

INDIAAS LEGER DENKT VOETAFDRUKKEN VAN EEN YETI GEVONDEN TE HEBBEN

Bergbeklimmers van het Indiase leger vonden in april voetafdrukken van 81 bij 38 centimeter bij een kamp nabij Mount Makalu, op de grens van Tibet en Nepal. De Yeti of de 'Verschrikkelijke Sneeuwman' zou een reusachtige primaat zijn die leeft in de Himalaya. Hij is een deel van de Nepalese folklore en een tot nu toe onuitroebbare mythe. De waarnemingen van het wilde harige wezen spreken al jaar en dag tot de verbeelding en hebben ook tot verschillende zoekacties geleid. Tot op heden is er maar weinig bewijs gevonden voor het bestaan van de Yeti. In 2017 concludeerde een groep experts dat de voetdrukken en haren afkomstig zouden zijn van beren. De tweet van het leger zorgde voor een stroom aan reacties waarvan de meesten het als een grap beschouwen.

DRIE DODEN BIJ VLIEGTUIGCRASH

Op Tenzing-Hillary Airport in Lukla kwamen drie personen om het leven, de co-piloot en twee politiemannen. Het toestel van Summit

Air kreeg bij het opstijgen onvoldoende hoogte en crashte met een stilstaande helikopter van Manang Air. Het vliegveld, dat gelegen is aan de voet van de Himalaya in de buurt van de Mount Everest, staat bekend als een van de gevaarlijkste ter wereld. De start- en landingsbaan is extreem kort (527 meter) en de aanvliegeroute erg moeilijk. Het vliegveld van Lukla is gelegen op 2843 meter en er mogen alleen helikopters en kleine vliegtuigen starten en landen. Het is het aanvlieppunt voor veel bergtoeristen.

ZEKER 25 DODEN NA ZWARE STORM

Tijdens de nacht van zondag 31 maart op maandag 1 april raasde er een zware storm over de zuidelijke districten Bara en Parsa. Er raakten ook 400 mensen gewond door het noodweer. De wegen van en naar de getroffen dorpen waren moeilijk begaanbaar door omgevallen bomen en elektriciteitspalen en dat maakte het de reddingswerkers niet gemakkelijk om ter plaatste te geraken. Ook het leger was met twee bataljons aanwezig om de slachtoffers bij te staan. De meeste slachtoffers vielen als gevolg van de harde wind waardoor ze bedolven raakten onder het puin van de huizen of onder de omgewaaide bomen. Ook zou een bus met inzittenden omver geblazen zijn. Onder de doden zouden zich zeker vijf kinderen bevinden.

Ook Bikas voorzitter Betty Moureaux kwam tijdens een trekking met Anders Reizen in het noodweer terecht. Ze zegt het nooit te hebben meegemaakt, wind en bliksemschichten riepen apocalyptische beelden op...

ANG TSHERING SHERPA & JO LOGGHE...
+45 jaar ervaring!
MET ZOON DAWA STEVEN SHERPA BERGBEKIMMER
EVEREST, LHOTSE, CHO OYU, GREAT HIMALAYA TRAIL

NEPAL - TIBET - BHUTAN - SIKKIM

• RONDREIZEN • TREKKING • RAFTING • SAFARI • HOTELRESERVATIE • VLIEGTUIGBOEKINGEN • EXPEDITIES

**ASIAN
TREKKING**
Est. 1982

P.O. Box 3022 Thamel, Kathmandu, Nepal
Phone: 00977 (1) 4424249 / Fax: 00977 (1) 4411878
E-mail: info@asian-trekking.com / www.asian-trekking.com

Contactadres en info:
Astridlaan 39, 8310 Assebroek
Email: astrek@scarlet.be / Tel: 0473 32 65 87

NEPALDAG

Zondag 30 juni in MOL

Feestelijke afsluiting van 30 jaar BIKAS

WANDELEN VOOR NEPAL

Vertrek: ecocentrum De Goren, Postelsteeweg 71 2400 Mol - vanaf 9uur

Deelname 5 euro (+ 12 j gratis) - routebeschrijving en consumptie incl.

Vrije wandelingen: 4,5 km - 6 km - 10 km - 19 km - 25 km

Begeleide natuurwandelingen met een gids van NATUURPUNT:

4,1 km om 13u-13u30-14u & 12,8 km om 10u en 13u

Info en vooraf inschrijven (zeker voor de begeleide wandelingen): nepaldag@bikas.be

NAMIDDAGACTIVITEITEN

Nepalese dansen

14u30 - Klankschalenmassage door Robert Lenaerts

16u30 - Boeiende beeldreportage van en met Vlaamse avonturier JELLE VEYT over zijn EVERESTEXPEDITIE

DOORLOPENDE ACTIVITEITEN

Tentoonstelling en doorlopende projecties van de BIKAS projecten

Kinderanimatie - Verkoopstand met artisanale producten uit Nepal

Hartige snacks, zoete hapjes en ijsjes

Tombola met mooie prijzenpot

Met dank aan

NATUURPUNT, vzw Lichtpuntjes Baringen en onze SPONSORS:

Anders Reizen, B&B Ambrogio Brugge, B&B Tspilker Mol, Carpinus Restaurant Herent, Colruyt, Cultuurcentrum 't Gehuw, De Kleppende Klipper Mol, Foto Luts Mol, Gemeente Mol, Groenten & Fruit Festrantje Mol, Konkama Sushi Brugge, Kiku Sushi Herent, L'Excellent Lommel, Mols Bloemenhuis Cal Flowers, Perzwinkel 't Pleintje Mol-Ginderbroek, 't Poloniesje, Mol-Ginderbroek, Quebello Mol en nog andere sponsors en gulle schenkers...

BIKAS is een Belgische vzw die werkt aan kleinschalige ontwikkelingsprojecten in NEPAL.

Jouw steun voor onze projecten blijft welkom!

BE32 2200 7878 0002

Fiscaal attest vanaf € 40

[HTTPS://WWW.BIKAS.ORG/](https://www.bikas.org/)

Onze webmaster Omer D'Hondt is ondertussen volop bezig om onze website volledig drietalig gebruiksklaar te maken. Heb je suggesties? Mail ze dan door naar omer@bikas.be.

BIKAS

FOCUS OP NEPAL

colofon

DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT VOOR ONTWIKKELINGSSAMENWERKING IN NEPAL

'BIKAS' ASSOCIATION VZW

Vol.30, n°2 - april / mei / juni 2019 – Afgiftekantoor: GENT-X Erkenning : P206908

Steun: 15 EURO op rekening **BE32 2200 7878 0002** op naam van Bikas Association vzw. (fiscaal attest voor giften vanaf 40 EURO)

Verantwoordelijke uitgever: Irene Van Driessche, Bresserdijk 9, 2400 Mol, irene@bikas.be **Secretariaat:** Karel Arets, Doolstraat 36, 2275 Gierle, België (alle briefwisseling op dit adres)- tel. 014 55 27 84 - info@bikas.be - www.bikas.be - Ondernemingsnummer Bikas 476 058 875 - Ook een franstalige Bikas is verkrijgbaar, vraag informatie op het secretariaat - Opmaak en druk: www.dewrikker.be

'Bikas' is het Nepalese woord voor 'ontwikkeling'